

SEMINARSKI RAD

Dopustivost abortusa

<http://www.MATURSKIRADOVI.NET/>

Dopustivost abortusa

SAŽETAK:

Budući da se u zadnje vrijeme, tj. u posljednjih 30 god. sve više otvara polemika po pitanju abortusa, odlučila sam sagledati neke osnovne dileme i pokušati doći do nekakvog konkretnog zaključka o tom pitanju. U ovom radu obradila sam dva osnovna pitanja na kojima bi se trebala temeljiti odluka o dopustivosti pobačaja. To su pitanje statusa fetusa, tj. pitanje je li fetus osoba sa punim pravima odrasle osobe i pitanje sukoba prava, odnosno pitanje prvenstva prava majke ili fetusa.

KLJUČNE RIJEČI:

abortus, dopustivost pobačaja, status fetusa, sukob prava

1. Uvod

Stvarnost pobačaja nije jednostavna, ona uvijek zadire u različite sfere i dimenzije ljudskog života, od osobnog, privatnog i bračnog života, preko vjerskog, pa do najšireg društvenog života. Upravo zbog toga mnogo je ljudskih, mišljenja, pa i neskrivenih tenzija uključeno u raspravu o ovom gorućem pitanju. Unatoč tome što se u zadnje vrijeme sve više govori o problematici abortusa; usprkos brojnim i dugotrajnim raspravama, polemika za i protiv pobačaja ne jenjava. Dapače, po mišljenju mnogih znalaca, dosegla je sam vrhunac. U svim područjima društvenog života, od prava, politike, sociologije, do filozofskih i teoloških rasprava, intenzivno se iznose različiti argumenti u prilog oba stava, ali rat i dalje traje i niti mu se ne nazire kraj.

U ovom radu, nije mi namjera bila stati ni na jednu stranu, već izložiti rasprave, temeljna pitanja i osnovne argumente za i protiv.

Pojam abortus podrazumijeva dobrovoljno prekidanje trudnoće od strane trudnice (<http://revolucijamladih.blog.hr/print/?id=63838>), dakle, uništavanje života nakon začeća, a prije rođenja. Radi jednostavnosti upotrebljavat ću pojam fetus, kroz čitavi rad, unatoč terminološkoj nepreciznosti i nepreciznosti s medicinskog stajališta. U raspravama, ali i unutar laičkih razmišljanja često se postavljaju sljedeća pitanja: Imaju li žene pravo na abortus? Imaju li pravo na prekid trudnoće u svim okolnostima, ili samo u nekim, određenim okolnostima? U kojim slučajevima postoji pravo na pobačaj ili koje su to okolnosti u kojima pobačaj ne bi smio biti dozvoljen? Je li pitanje pobačaja stvar zakona ili morala? Smije li se ozakoniti pobačaj iako je njegova moralnost dvojben? ...

Kao što i Snježana Prijčić Samaržija iznosi odgovori na ova pitanja obično su raspravljani unutar dvaju općenitijih pitanja, a ona glase:1.) Je li fetus osoba s pravima koje posjeduje svaka odrasla osoba?, tj. pitanje statusa fetusa i 2.) Jesu li prava fetusa ili prava žene nadređena, i u kojim okolnostima?, tj. pitanje ljudskih prava.(Samaržija,1995:2)

2. Status fetusa

Pitanje statusa fetusa je pitanje je li fetus osoba ili nije, tj. ima li prava jednaka kao i svaka druga odrasla osoba? Kod ovog pitanja javlja se problem određivanja kriterija po kojima će se definirati osoba, odnosno identificirati svojstva koja tvore osobu. Postoji nekoliko mišljenja, odnosno nekoliko grupa ljudi koja zastupaju različita mišljenja, odnosno imaju različite odgovore na pitanje je li fetus osoba, i kad postaje osobom.

Prva skupina autora smatra da je nužan i dovoljan uvjet biti pripadnik ljudske vrste, tj. homo sapiensa. To je konzervativna struja, koju pripada i katolička crkva. A najistaknutiji pripadnici te struje su J. Noonan, koji smatra da je dovoljan uvjet ljudskosti biti začet od ljudskih roditelja, odnosno posjedovati genetsku ljudskost, koja se stječe samom činjenicom da je fetus začet od ljudskih roditelja (Noonan, 1970:40). Ističe se i P. Ramsey, koji smatra da je dovoljan uvjet biti pripadnik vrste homo sapiens jer se u trenutku začeća oblikuje specifični i neponovljivi genetski kod. (Ramsey, 1971:2). Takav je i stav katoličke crkve koje je papa Ivan Pavao II iznio u Evandjelju života, u enciklici o vrijednosti i nepovredivosti ljudskog života. Glavne kritike ovakvog stajališta se temelje na tome da su u svom identificiranju pojma osobe pripadnici konzervativne struje dali samo proširenje zdravorazumskog, uobičajenog pojma osobe; te da kuglicom tkiva kakvo je oplodeno jaje ne smatramo osobom. Kritičari ističu da je oplodeno jaje u tolikoj mjeri osobau kojoj je žir već hrast, a puki smiješani sastojci već gotova pita (Samaržija, 1995:3).

Isto tako naveli su misaoni eksperiment. U kojem su zamislili da bića s drugog planeta dođu na Zemlju, da mogu razmišljati, osjećati, komunicirati...Bi li ih bilo ispravno ubiti samo zato što nisu pripadnici ljudske vrste? Osim toga, kažu da i pas posjeduje genetski kod, ali da nije pripadnik ljudske vrste. Navodeći primjer jednojajčanih blizanaca dokazali su da trenutak začeća nije presudan u pitanju osobnosti, jer se jednojajčani blizanci odvajaju tek u drugom tjednu. Osim toga imaju i isti genetski kod. Znači li to da jednog blizanca možemo ubiti, a drugog ne? A što je s kloniranjem? Bi li bilo dopušteno napraviti pobačaj ako ćemo gene fetusa zamrznuti i nakon nekog vremena klonirati?

Osim toga, ovakvo stajalište isinuiru i da je većina kontracepcije, ustvari, abortivno sredstvo. Snježana Prijic Samaržija navodi kako postoji i druga skupina autora koja smatra da se fetus ne može smatrati osobom sa svim odgovarajućim pravima od začeće, ali ni daj status stječe tijekom trudnoće, niti neposredno nakon rođenja(1995:5). Tako M. A. Warren navodi da genetska ljudskost ne uvjetuje moralnu ljudskost, te da postoji pet kriterija moralne ljudskosti, a to su: svjesnost, racionalnost(sposobnost zaključivanja), samoinicijativna djelatnost, sposobnost komunikacije, te samosvijest (Warren, 1973:43-61). J. Feinberg, razmatrajući tzv. Zdravorazumske kriterije osobnosti navodi slične uvjete: svjesnost, samosvijest, racionalnost, planiranje budućih događaja i djelovanje u skladu s tim, te sposobnost osjećanja boli i ugone (Samaržija,1995:5). Slično, i M. Tooley smatra da

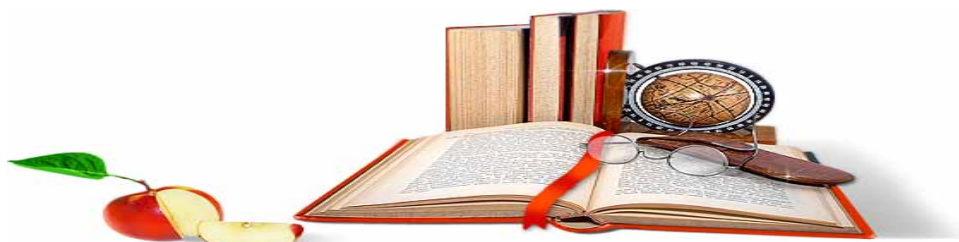
---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE

PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA**

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **[SEMINARSKI](#)**, **[DIPLOMSKI](#)** ILI **[MATURSKI](#)** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **[GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#)** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **[BAZI](#)** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **[IZRADA RADOVA](#)**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **[FORUMU](#)** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com